

dosarul nr. 2r-698/18

Prima instanță: Judecătoria Strășeni (jud. D.Mîrzenco)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. V.Sîrbu, V.Mihaila, A.Minciuna)

DECIZIE

3 octombrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

având în componență sa:

Președintele ședinței,

Judecător:

Valeriu Doagă

Judecători:

Dumitru Mardari și Dumitru Visternicean

examinând recursul declarat de către Agrepina Grosu,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către Agrepina Grosu împotriva Oficiului Cadastral Teritorial Strășeni, filiala Întreprinderii de Stat „Cadastru”, intervenienți accesorii Viorica Botnari, Victor Baltaga, Consiliul comunal Lozova și Primăria comunei Lozova cu privire la remedierea greșelilor de suprapunere a planurilor cadastrale și actualizarea planului cadastral prin amplasarea construcțiilor și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 27 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respinsă ca neîntemeiată cererea Agrepinei Grosu cu privire la emiterea unei decizii suplimentare,

c o n s t a t ă:

La 05 octombrie 2012, reclamanta Agrepina Grosu a depus cerere de chemare în judecată împotriva Oficiului Cadastral Teritorial Strășeni, filiala Întreprinderii de Stat „Cadastru” (în continuare OCT Strășeni, filiala ÎS „Cadastru”) solicitând în urma concretizării acțiunii obligarea OCT Strășeni, filiala ÎS „Cadastru” de a remedia greșelile admise prin suprapunerea planului cadastral al terenului cu nr. xxxx cu planul cadastral al terenului cu nr. xxxx, amplasate în comuna xxxx r-nul xxxx, de a actualiza planul cadastral nr. xxxx prin amplasarea construcțiilor pe planul sectorului de teren, cu încasarea din contul OCT Strășeni, filiala ÎS „Cadastru” în beneficiul său a cheltuielilor de judecată în sumă de 1600 lei, ce constau din taxa de stat achitată la depunerea acțiunii în sumă de 100 lei și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 1500 lei.

Prin încheierea din 11 ianuarie 2012 a Judecătoriei Strășeni, Viorica Botnari, Victor Baltaga și Primăria comunei Lozova au fost atrași în procesul sus-indicat în calitate de intervenienți accesorii.

Prin hotărârea din 20 februarie 2013 a Judecătoriei Strășeni, cererea de chemare în judecată înaintată de către Agrepina Grosu a fost admisă integral, fiind obligat OCT Strășeni, filiala ÎS „Cadastru” să remedieze greșelile admise prin suprapunerea planului cadastral al terenului cu xxxx cu planul cadastral al terenului cu nr. xxxx, ambele terenuri fiind amplasate în comuna xxxx r-nul xxxx. A fost obligat OCT Strășeni, filiala ÎS „Cadastru” să actualizeze planul cadastral al terenului cu nr. xxxx prin amplasarea construcțiilor pe planul sectorului de teren. A fost încasat din contul OCT Strășeni, filiala ÎS „Cadastru” în beneficiul Agrepinei Grosu suma de 1600 lei, compuse din suma de 100 lei cu titlu de taxă de stat achitată la depunerea cererii de chemare în judecată și din suma de 1500 lei cu titlu de compensare a cheltuielilor de asistență juridică.

Prin încheierea din 03 iulie 2013 a Curții de Apel Chișinău, cererea de apel depusă de către OCT Strășeni, filiala ÎS „Cadastru” a fost restituită ca fiind depusă în afara termenului legal de declarare.

Prin decizia din 13 noiembrie 2013 a Curții Supreme de Justiție a fost respins recursul declarat de către OCT Strășeni, filiala ÎS „Cadastru” și menținută încheierea din 03 iulie 2013 a Curții de Apel Chișinău.

La 20 mai 2016, Consiliul comunal Lozova au depus o cerere de revizuire împotriva hotărârii din 20 februarie 2013 a Judecătoriei Strășeni, solicitând instanței de revizuire casarea hotărârii judecătorești și dispunerea reexaminării cauzei.

În motivarea cererii, revizuentul a invocat prevederile art. 449 lit. c) Cod de procedură civilă, în sensul că instanța a emis o hotărâre cu privire la drepturile persoanelor care nu au fost implicate în proces.

Prin încheierea din 15 iunie 2016 a Judecătoriei Strășeni, a fost admisă cererea de revizuire depusă de Consiliul comunal Lozova, casată hotărârea din 20 februarie 2013 a Judecătoriei Strășeni și dispusă rejudecarea cauzei.

La 25 noiembrie 2016, Agrepina Grosu a depus cerere cu privire la compensarea cheltuielilor de judecată, solicitând încasarea din contul pârâtei OCT Strășeni, filiala ÎS „Cadastru” în beneficiul său a cheltuielilor de judecată în sumă de 2500 lei care constituie cheltuieli pentru asistență juridică.

Prin hotărârea din 6 decembrie 2016 a Judecătoriei Strășeni, cererea de chemare în judecată înaintată de către Agrepina Grosu a fost respinsă ca nefondată.

Prin decizia din 25 mai 2017 a Curții de Apel Chișinău, a fost admisă cererea de apel și cererea de recurs a Agrepinei Grosu, casată hotărârea din 6 decembrie 2016 și încheierea din 15 iunie 2016 a Judecătoriei Strășeni și pronunțată o nouă hotărâre, prin care cererea de revizuire depusă de Consiliul comunal Lozova a fost respinsă ca fiind inadmisibilă și tardivă cu menținerea hotărârii din 20 februarie 2013 a Judecătoriei Strășeni.

La 19 octombrie 2017, Agrepina Grosu a depus la Curtea de Apel Chișinău cerere cu privire la emiterea unei hotărâri suplimentare, solicitând emiterea unei hotărâri suplimentare prin care să fie încasate din contul pârâtei OCT Strășeni, filiala ÎS „Cadastru” în beneficiul său a cheltuielilor de judecată în sumă de 3660 lei ce constituie cheltuieli pentru asistență juridică și taxa de stat achitată pentru depunerea cererii de apel.

Prin decizia suplimentară din 6 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă ca neîntemeiată cererea Agrepinei Grosu cu privire la emiterea deciziei suplimentare.

Prin decizia din 23 mai 2018 a Curții Supreme de Justiție a fost admis recursul declarat de către Agrepina Grosu, casată decizia suplimentară din 6 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, cauza fiind remisă spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecători.

Prin încheierea din 27 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă ca neîntemeiată cererea Agrepinei Grosu cu privire la emiterea unei decizii suplimentare.

Invocând ilegalitatea acestei încheieri, la 10 iulie 2018, Agrepina Grosu a declarat recurs, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii din 27 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău, cu pronunțarea unei noi decizii sub formă de încheiere, prin care cererea privind emiterea unei decizii suplimentare să fie admisă integral, în sensul declarat.

A susținut recurenta că, din cauza inacțiunilor OCT Strășeni, filiala ÎS „Cadastru” a fost nevoită să intenteze prezenta acțiune civilă, iar în vederea apărării intereselor juridice după admiterea cererii de revizuire, la 4 octombrie 2016 a încheiat cu avocatul Sergiu Popușoi contractul de asistență juridică nr. 20, suportând în acest sens cheltuieli în sumă de 2500 lei, ceea ce se confirmă prin ordinul de încasare anexat la dosar.

În continuare, Agrepina Grosu a subliniat că după rejudecarea cauzei civile, prima instanță a respins integral acțiunea ei, fapt care a condiționat necesitatea înaintării cererii de apel împotriva hotărârii din 6 decembrie 2016 a Judecătoriei Strășeni.

Ca urmare, pentru depunerea cererii de apel, dânsa a fost nevoită să achite taxa de stat pentru depunerea apelului în sumă de 150 lei și cheltuieli de asistență juridică în sumă de 1010 lei, în total cheltuielile de judecare a cauzei în instanța de fond și apel au constituit suma de 3660 lei.

Având în vedere prevederile art. 94 Cod de procedură civilă și art. 1 din Protocolul adițional al CEDO, relevă că este greșită concluzia instanței de apel în sensul că deși ÎS „Cadastru” are calitatea procesuală de pârâtă, nu această parte în proces a inițiat procedura de revizuire a hotărârii și nu din vina acestei părți, dânsa ar fi suportat noi cheltuieli de judecată.

A remarcat că instanța de apel greșit a conchis precum că suma cheltuielilor de judecată invocate ține de examinarea cauzei după admiterea cererii de revizuire, înaintată de către intervenientul accesoriu Consiliul

comunal Lozova, aceasta nu poate fi invocată ÎS „Cadastru”, or, ÎS „Cadastru” a susținut cererea de revizuire, iar la examinarea în fond a cauzei, a pledat pentru respingerea cererii de chemare în judecată, acțiunea recurentei fiind respinsă, fapt ce a condiționat înaintarea cererii de apel.

Pe cale de consecință, a mai declarat că lipsa unei soluții cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată în condițiile existenței remediului legal, însă care nu este aplicat din motive eronate, constituie o încălcare gravă de către instanța de apel a dreptului la un recurs efectiv, garantat de art. 13 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului.

Potrivit recurentei, încheierea contestată este ilegală și neîntemeiată pe motiv că a fost emisă cu încălcarea normelor de drept procedural, or, instanța de apel urma să țină cont de normele de drept naționale, cât și de practica CEDO, în vederea neîngrădirii dreptului privind accesul liber la justiție, fapt ce în prezenta speță nu se atestă.

În conformitate cu prevederile art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la data comunicării încheierii.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este declarat în termen, având în vedere faptul că, încheierea recurată a fost pronunțată la 27 iunie 2018 (vol.II,f.d.129), iar recursul înaintat de către Agrepina Grosu a fost depus la 10 iulie 2018 (vol.II,f.d.134).

Studiind materialele dosarului și examinând recursul declarat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea integrală a încheierii instanței de apel și restituirea cauzei spre judecare în instanța de apel, în același complet de judecată pentru examinarea cererii cu privire la emiterea unei decizii suplimentare.

În favoarea concluziei enunțate se invocă următoarele argumente.

În conformitate cu art. 427 lit. b) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

Așadar, din conținutul recursului declarat de Agrepina Grosu, rezultă că, recurenta nu este de acord cu încheierea din 27 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care cererea sa cu privire la emiterea unei decizii suplimentare a fost respinsă ca neîntemeiată (f.d.134-136).

La fel, s-a constatat că, pentru a se pronunța astfel, instanța de apel a reținut că, suma cheltuielilor de judecată invocate de către Agrepina Grosu și solicitate prin emiterea unei decizii suplimentare ține de examinarea cauzei după admiterea cererii de revizuire, înaintată de către intervenientul accesoriu Consiliul comunal Lozova și care nu poate fi invocată ÎS „Cadastru”, adică cheltuielile suplimentare suportate de către Agrepina Grosu nu au fost generate

de către acțiunile OCT Strășeni, filiala ÎS „Cadastru”, respectiv lipsește temeiul legal pentru încasarea cheltuielilor din contul acestuia (vol.II,f.d.129-130).

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, concluzia instanței de apel despre necesitatea respingerii cererii cu privire la emiterea unei decizii suplimentare contravine circumstanțelor cauzei și în acest context va reține următoarele aspecte.

Astfel, din materialele cauzei se constată cu certitudine că, pe parcursul judecării cauzei respective în instanța de apel, reclamanta / apelantă Agrepina Grosu a suportat cheltuieli de judecată în sumă de 150 lei – cu titlu de taxă de stat achitată pentru depunerea cererii de apel, ceea ce se confirmă prin ordinul de încasare a numerarului din 06 martie 2017 (vol.II,f.d.22).

La fel, actele speței atestă că, pe parcursul examinării prezentei cauzei civile, apelanta – recurentă Agrepina Grosu a fost reprezentată în instanța de judecată de către avocatul Popușoi Sergiu, iar pentru serviciile acestuia, recurenta i-a achitat suma de 2500 lei pentru acordarea asistenței juridice în instanța de fond și, respectiv suma de 1010 lei, pentru acordarea asistenței juridice în instanța de apel, ceea ce se confirmă prin ordinele de plată anexate la dosar (vol.I,f.d.236, vol.II,f.d.25).

Tot actele cauzei atestă că prin decizia emisă la 25 mai 2017, Curtea de Apel Chișinău a admis cererea de apel și cererea de recurs a Agrepinei Grosu, a casat hotărârea din 6 decembrie 2016 și încheierea din 15 iunie 2016 a Judecătoriei Strășeni și a pronunțat o nouă hotărâre, prin care a respins ca fiind inadmisibilă și tardivă cererea de revizuire depusă de Consiliul comunal Lozova, menținând hotărârea din 20 februarie 2013 a Judecătoriei Strășeni (vol.II,f.d.37-43).

Totodată, actele cauzei mai denotă că instanța de apel a omis să se expună asupra problemei repartizării cheltuielilor de judecată, în timp ce acestea au fost solicitate prin cererea privind compensarea cheltuielilor de judecată înaintată de către apelantă, cu atât mai mult că această solicitare a constituit obiect al dezbatelor judiciare (vol.II,f.d.24).

Aici este de menționat că în conformitate cu art. 82 Cod de procedură civilă, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat și din cheltuielile de judecare a cauzei, iar reieșind din prevederile art. 90 lit. i) din același cod, rezultă că din cheltuielile de judecare a cauzei fac parte: cheltuielile de asistență juridică.

În corespundere cu art. 94 alin. (1) Cod de procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cererea părții care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acțiunea reclamantului a fost admisă parțial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporțional părții admise din pretenții, iar pîrîtului – proporțional părții respinse din pretențiile reclamantului.

În temeiul art. 96 alin. (1) și alin. (1¹) Cod de procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părții care a

avut câștig de cauză cheltuielile ei de asistență juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare și rezonabile. Cheltuielile menționate la alin.(1) se compensează părții care a avut câștig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.

Art. 250 alin. (1) lit. a), b), c) Cod de procedură civilă, prevede că instanța care a pronunțat hotărârea emite, din oficiu sau la cererea participanților la proces, o hotărâre suplimentară dacă: a) nu s-a pronunțat asupra unei pretenții formulate de către părți sau de către intervenientul principal; b) rezolvând problema dreptului în litigiu, nu a indicat suma adjudecată, bunurile ce urmează a fi remise sau acțiunile pe care pârâțul trebuie să le îndeplinească; c) nu a rezolvat problema repartizării între părți a cheltuielilor de judecată ori a omis să se pronunțe asupra cererilor martorilor, experților, specialiștilor, interpreților sau reprezentanților cu privire la cheltuielile de judecată a căror compensare li se cuvine.

La acest segment, instanța de recurs va remarca că ajungând la concluzia netemeinicii cererii privind emiterea unei decizii suplimentare, instanța de apel s-a referit la faptul că cheltuielile de judecată suportate de către Agrepina Grosu ce se solicită a fi încasate printr-o decizie suplimentară nu au fost generate de către acțiunile OCT Strășeni, filiala ÎS „Cadastru”, respectiv lipsește temeiul legal pentru încasarea cheltuielilor din contul acestuia, or, cheltuielilor de judecată invocate de către Agrepina Grosu țin de examinarea cauzei după admiterea cererii de revizuire înaintată de către intervenientul accesoriu Consiliul comunal Lozova și care nu poate fi invocată ÎS „Cadastru”.

În această ordine de idei, Colegiul judiciar subliniază că într-adevăr cheltuielile de judecată suportate de către Agrepina Grosu ce se solicită a fi încasate prin decizie suplimentară nu au fost generate de către acțiunile OCT Strășeni, filiala ÎS „Cadastru”, însă această circumstanță nu poate constitui drept temei absolut pentru respingerea cererii privind emiterea unei decizii suplimentare, în situația în care rezultat al admiterii cererii de revizuire servește rejudecarea cauzei, în cazul respectiv părțile fiind puse din nou pe poziție de egalitate.

În acest sens, instanța de recurs reșine că, după admiterea cererii de revizuire depusă de Consiliul comunal Lozova, casarea hotărârii inițiale din 20 februarie 2013 a Judecătoriei Strășeni și dispunerea reexaminarea cauzei în fond, pârâțul – intimat OCT Strășeni, filiala ÎS „Cadastru” reprezentată de către Tărăță Dumitru a avut un rol activ, prezentând referință asupra cererii de chemare în judecată, solicitând respingerea acțiunii, ce a generat desfășurarea multiplelor ședințe de judecată, iar ca rezultat pronunțarea unei hotărâri de respingere a acțiunii care ulterior fiind contestată în ordine de apel a fost casată, adică pârâțul – intimat nu a întreprins acțiuni de a remedia litigiul fără existența procesului de judecată, or, acesta nu a recunoscut acțiunea recurentei și nu a solicitat soluționarea amiabilă a litigiului, motiv ce impune să se ajungă la

concluzia că recurenta nu a avut motive de a-și retrage cererea de chemare în judecată sau de a renunța la acțiune.

Sub acest aspect, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că Curtea de Apel Chișinău prin încheierea contestată, greșit a respins cererea privind emiterea unei decizii suplimentare, or, cerința recurentei privind încasarea în beneficiul său din contul părții care a pierdut procesul de judecată, la caz pârâțul – intimat OCT Strășeni, filiala ÎS „Cadastru” a cheltuielilor de judecată compuse din cheltuielile legate de achitarea taxei de stat pentru depunerea apelului și a cheltuielilor pentru acordarea asistenței juridice în instanța de fond și în cea de apel cad sub incidența prevederilor art. 250 alin. (1) lit. a) în coroborare cu prevederile art. 82, 90 lit. i), 94 alin. (1), 96 alin. (1) și alin. (1¹) Cod de procedură civilă, care prevăd expres că instanța care a pronunțat hotărârea emite la cererea participanților la proces, o hotărâre suplimentară dacă nu a rezolvat problema repartizării între părți a cheltuielilor de judecată. Instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cererea părții care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată.

În susținere opiniei enunțate, instanța de recurs relevă că partea care a câștigat procesul de judecată într-un litigiu și a solicitat recuperarea cheltuielilor de judecată, însă instanța a omis să se expună asupra problemei repartizării cheltuielilor de judecată, în timp ce acestea au fost solicitate, indiferent de către cine au fost generate este în drept să facă acest lucru înaintând o cerere cu privire la emiterea unei decizii suplimentare.

Sub un alt aspect, urmează de remarcat că instanța de apel făcând referire la dispozițiile art. 250 Cod de procedură civilă, nu a interpretat corect norma procedurală și a emis o încheiere contradictorie.

Astfel, din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa încheierea ce constituie obiectul prezentului recurs și de a restitui cauza în instanța de apel pentru examinarea cererii cu privire la emiterea unei decizii suplimentare.

În conformitate cu art. 427 lit. b) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de către Agrepina Grosu.

Se casează încheierea din 27 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către Agrepina Grosu împotriva Oficiului Cadastral Teritorial Strășeni, filiala Întreprinderii de Stat „Cadastru”, intervenienți accesorii Viorica Botnari, Victor Baltaga, Consiliul comunal Lozova și Primăria comunei Lozova cu privire la remedierea greșelilor de suprapunere a planurilor cadastrale și actualizarea planului cadastral prin

amplasarea construcțiilor și încasarea cheltuielilor de judecată, cu remiterea cauzei la rejudecare, în Curtea de Apel Chișinău, în același complet de judecată, pentru examinarea cererii cu privire la emiterea unei decizii suplimentare.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
Judecător:

Valeriu Doagă

Judecători:

Dumitru Mardari

Dumitru Visternicean